

gezond binnen

Manifest Gezond Binnen

Ieder mens heeft recht op
een gezond binnenklimaat

Tachtig procent van onze tijd brengen we binnen door: in huis, op school of op ons werk. In veel Nederlandse woningen, scholen en ook regelmatig in vergader-ruimtes in kantoren ligt de luchtkwaliteit echter onder de minimumnorm die de Gezondheidsraad stelt. In sommige gevallen zelfs ruim onder de norm. Fijnstof, schimmels en allerlei schadelijke verbindingen tasten onze gezondheid, vitaliteit en productiviteit aan. Dit is onacceptabel. En bovendien ook niet nodig. Met de juiste kennis en technologie is een gezond binnenklimaat voor iedereen mogelijk. Daarom komen wij, initiatiefnemers en ondersteuners van het Platform [Gezondbinnen.nl](https://gezondbinnen.nl), op voor een beter binnenklimaat.

Met dit manifest onderstrepen wij onze missie: iedereen heeft recht op een schoon en gezond binnenklimaat. We scheppen de beste randvoorwaarden om binnen wonen, werken, leren en leven gezond te maken. We bundelen onze kennis en expertise over een gezond binnenklimaat en bieden praktische handvaten voor iedereen die het binnenklimaat wil verbeteren. Daarmee dragen we bij aan een betere gezondheid, meer vitaliteit en een hogere productiviteit. Want we weten eigenlijk allemaal wel dat gezonde lucht en voldoende daglicht essentieel zijn voor onze gezondheid en leer- en werkprestaties. In dat kader pleiten wij ervoor dat gezondheid en welzijn zwaarder gaan meewegen in wet- en regelgeving in de gebouwde omgeving.

Het Nederlands binnenklimaat kan positief veranderen

In de huidige situatie doet Nederland zichzelf tekort. Niet omdat we het grootste deel van de dag binnen

doorbrengen, maar omdat we daar (te) vaak lucht van matige kwaliteit inademen. Feit is dat slechte ventilatie, hoge concentraties CO₂ en fijnstof in binnenruimtes een negatieve invloed hebben op onze gezondheid. Met het risico bovendien dat zorg- en ziektekosten stijgen. Volgens TNO leidt een ongezond binnenklimaat onder andere tot een vermindering van werk- en leerprestaties en verhoogde risico's op luchtwegklachten en hart- en vaatziekten. Uit de TNO-literatuurstudie (2019 R10969) volgt bijvoorbeeld ook dat onvoldoende ventilatie in slaapkamers zou kunnen leiden tot slaapverstoring en een lagere productiviteit de volgende dag. En blootstelling aan (ultra)fijnstof in het binnenmilieu kan volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) leiden tot een verhoogd risico op luchtwegklachten en hart- en vaatziekten. Nog te veel Nederlanders zitten onbewust in ruimtes met een ongezond binnenklimaat. Dat moet veranderen en dat kan veranderen.

De initiatiefnemers van gezondbinnen.nl zetten deze verandering in gang door:

- Het verhogen van het inzicht in en het bewustzijn over binnenklimaat, op een toegankelijke en onafhankelijke manier;
- Het bieden van praktische handvaten, voor iedereen die zijn/haar binnenklimaat wil verbeteren;
- Het tonen van voorbeelden uit de eigen bedrijfsvoering, hoe kleine veranderingen leiden tot een gezonder binnenklimaat;
- Het ondersteunen en verrichten van onderzoek, om onontdekte kansen ter verbetering van ons binnenklimaat te ontsluiten.

Investeer nu in een miljoen gezonde woningen!

Nederland wil in de komende tien jaar een miljoen nieuwe, zeer energiezuinige woningen bouwen. In diezelfde periode moeten ook bestaande woningen en gebouwen energieneutraal gemaakt worden. In bouwregelgeving is de laatste jaren vooral de focus gelegd op energiebesparing. Waarbij er weinig aandacht is voor een gezond binnenmilieu. Die spagaat tussen energie en gezondheid kunnen we het komende decennium verkleinen. Laten we de verduurzamingsopgave die nu voor ons ligt, dus aangrijpen om ook het binnenklimaat in Nederlandse woningen en gebouwen drastisch te verbeteren. Die oproep doen we in dit manifest aan alle partijen die samen met ons het binnenklimaat bovenaan op de agenda hebben staan. Investeer in gezonde woningen. Zodat een nieuwe generatie kan opgroeien in energiezuinige én gezonde woningen. Met voldoende ventilatie, daglicht en comfort.

Een nieuwe langetermijnvisie met gezondheidswinst

Het is tijd voor een nieuwe langetermijnvisie op het binnenklimaat in Nederlandse huishoudens en gebouwen. Het nieuwe kabinet kan grote stappen zetten. Er is veel gezondheidswinst te behalen op plaatsen waar we wonen, leren en werken. Wij dringen er dan ook op aan dat het nieuwe kabinet en de Tweede Kamer werk maken van

die visie in de vorm van een actieplan. In dat actieplan zijn vier onderwerpen belangrijk:

1. **Maak mensen bewust**
Volg het voorbeeld van gezondbinnen.nl en introduceer publiekscampagnes om de urgentie van een gezond binnenklimaat bij iedereen bekend te maken. Centraal staat het handelingsperspectief om een gezond binnenklimaat te creëren.
2. **Isoleren kan niet zonder ventileren**
Faciliteer onderzoek waarmee je de balans tussen energiezuinigheid en gezonde binnenlucht kunt bevorderen. Pas wetgeving waar nodig aan en stel stimulerende fiscale regelingen beschikbaar.
3. **Regisseer de gezonde scholen centraal**
Voer centrale regie op daadwerkelijk gezond binnenklimaat op scholen. Hanteer strenge praktijknormen bij subsidies, introduceer een keurmerk voor kwaliteitspartijen en gebruik bestekken zoals het Rijksvastgoedbedrijf ook gebruikt.
4. **Onderzoek relatie tussen ventilatie en virussen**
Doe gedegen onderzoek naar de relatie tussen de verspreiding van virussen en ventilatie. Hanteer strenge normen voor ventilatie en stimuleer innovaties in de markt.

Dit is hét moment om een gezond binnenklimaat voor iedereen te creëren

Onze oproep is helder. Ondersteun ons initiatief en benut de uitdagingen om nieuwe gezonde huizen, scholen en kantoren te bouwen en bestaande aan te passen en te verbeteren. Wij willen samen stappen zetten om het leefklimaat van alle mensen te verbeteren. Een gezond binnenklimaat is goed voor onze gezondheid. En daar wordt iedereen beter van!

Platform Gezondbinnen.nl

Het manifest 'Gezond Binnen' 'Ieder mens heeft recht op een gezond binnenklimaat' is een initiatief van het Platform Gezondbinnen.nl. Hierin werken Binnenklimaat Nederland, Heijmans, Velux, Philips, Longfonds, ISIAQ.nl en TNO samen aan een gezond binnenklimaat.

gezond binnen

gezondbinnen.nl